

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

1

Aan

Minister van SZW

nota

Nota bij Kamerbrief over Follow-Up Wet aanpak
schijnconstructies (Was) en signaal NLA
onderkruipersverbod

BRIEF ONDERTEKENEN

Datum
20 juli 2026

Onze referentie
2026-

Opgesteld door

Bijlage(n)
2

Aanleidingen

- Bij de afwikkeling van de evaluatie van de Wet aanpak schijnconstructies zijn in de Kamer twee verkenningen aangekondigd en twee moties ingediend. De bijgevoegde Kamerbrief behandelt deze ambtelijke verkenningen en moties.
- In 2025 heeft de Arbeidsinspectie een signaal afgegeven over artikel 10 van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi), waarin het verbod op stakingsbreking is geregeld (bijlage 1). Dit onderkruipersverbod verbiedt bedrijven (als intermediair) om arbeidskrachten ter beschikking te stellen voor het verrichten van 'bestaakte' werkzaamheden. De Kamer is toegezegd het signaal over het onderkruipersverbod met sociale partners in de Stichting van de Arbeid te bespreken en de Kamer in 2026 te informeren. Met de brief informeert u de Kamer hierover.

Geadviseerd besluit

Bij akkoord brief verzenden.

Toelichting inhoud brief

1. Opvolging Wet aanpak schijnconstructies

- De Wet aanpak schijnconstructies (WAS) was een verzamelwet met regels om de rechtspositie van werknemers te versterken, een gelijk speelveld op de arbeidsmarkt te borgen, en oneerlijke concurrentie tussen bedrijven te voorkomen.
- Na de evaluatie van de WAS zijn toezeggingen gedaan aan de Kamer om een aantal zaken te verkennen rondom ketenaansprakelijkheid voor loon. De brief adresseert deze en gaat daarnaast in op een tweetal ingediende moties.
- De eerste verkenning bekijkt de mogelijkheid dat een vakbond gegevens kan vorderen over schakels in de keten, zonder machtiging van een werknemer.
- De tweede verkenning gaat over de vraag of aan schakels in de keten de mogelijkheid moet worden gegeven om persoonsgegevens te verwerken voor een risicoanalyse en/of een correctie.
- De motie van Kamerleden Smeulders (GL) en Palland (CDA) verzocht om de mogelijkheid te verkennen voor werknemersorganisaties om op te treden namens werknemers en zelfstandig een schadevergoeding te eisen, en om het toepassingsgebied van de WAS uit te breiden naar de sector personenvervoer.
- Uit de analyses blijkt dat vakbonden nu al de nodige ruimte hebben om over onderbetaling te procederen, ook zonder directe inmenging van werknemers.
- Vakbonden kunnen op grond van huidige wet- en regelgeving een vordering aan een rechter voorleggen, naleving van cao-afspraken afdwingen tegenover werkgevers, en een collectieve actie instellen op grond van artikel 3:305a BW en de Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie (WAMCA).

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Nota bij Kamerbrief over Follow-Up Wet aanpak schijnconstructies (Was)

Pagina: 1

Nummer: 1

Auteur: Vijlbrief, J.A. Onderwerp: Free Hand

Datum: Onbepaald

- Ook zijn er op basis van betreffende artikel mogelijkheden voor vakbonden om gegevens van werknemers op te vragen in de keten.
- Deze mogelijkheden bevestigen dat bestaande wetgeving voldoende ruimte biedt om op verschillende manieren te waarborgen dat het correcte loon wordt uitbetaald. Het ontwikkelen van nieuwe of aanvullende mogelijkheden waarmee eigenstandig informatie kan worden opgevraagd, is onzes inziens niet nodig.
- Wat betreft de motie over uitbreiden van ketenaansprakelijkheid (toepassing WAS) naar personenvervoer, bestaat er geen verhoogd risico op onderbetaling in de sector transport personenvervoer over land. Na advies van de SER over ketenaansprakelijkheid wordt dit najaar wel met de sociale partners overleg gestart om te bezien hoe het instrument effectiever kan worden gemaakt.

Datum
20 juli 2026

Onze referentie
2026-

Afstemming sociale partners (follow-up evaluatie WAS)

- Een conceptbrief over opvolging na de evaluatie van de WAS is in juni 2026 aan de Werkgroep Arbeidsrecht van de Stichting van de Arbeid voorgelegd, waarin onder andere vakbonden (FNV, CNV en VCP) zijn vertegenwoordigd. Op 1 juli jl. is de brief voorgelegd aan de sociale partners in de Regiegroep.
- Vanuit werknemerszijde werd onder meer opgemerkt dat bestaande mogelijkheden voor vakbonden onvoldoende soelaas bieden. De vakbonden willen een individuele actie kunnen starten zonder betrokkenheid van betreffende werknemer(s) in kwestie. Zij achten collectieve actie via 3:305a BW te omslachtig en geen reële oplossing voor het probleem en willen hierover graag nog eens in gesprek met SZW. In de brief is in de inleiding opgenomen dat de brief niet ingaat op alle aspecten van ketenaansprakelijkheid en eventuele mogelijkheden tot effectievere inzet van instrumenten, en dat we hierover met sociale partners in gesprek gaan.
- Vanuit werkgeverszijde werd aangegeven dat de conclusies in de brief helder waren en er zijn verder geen opmerkingen geplaatst. Wel werd gevraagd om de balans tussen inbreng vakbeweging en werkgevers te bewaren.
- Op basis van de inbreng van sociale partners is de brief op onderdelen bijgesteld. De inhoudelijke boodschap in de brief is echter gelijk gebleven.
- Inzet is de brief kort na het zomerreces 2026 aan de Kamer aan te bieden.

2. Opvolging signaal Nederlandse Arbeidsinspectie onderkruipersverbod

- De Arbeidsinspectie geeft aan dat bij een overtreding van artikel 10 Waadi naast de uitlener ook de inlener moet kunnen worden aangesproken. Daarnaast meent de Arbeidsinspectie dat artikel 10 Waadi ook moet gelden voor uitlenen binnen hetzelfde concern (intra-concern).

Standpunt SZW

- SZW deelt de mening van de Arbeidsinspectie dat het verbod op stakingsbreking effectiever wordt als het verbod ook de inlener beslaat. De inlener kan door deze toevoeging namelijk direct (civielrechtelijk) aansprakelijk gesteld worden als hij terbeschikkinggestelde arbeidskrachten arbeid laat verrichten. Daarom is in het Wetsvoorstel Meer zekerheid flexwerkers opgenomen dat naast de uitlener ook de inlener in overtreding is als het artikel niet wordt nageleefd. Deze wetwijziging is op 7 juli aanvaard door het parlement en treedt per 1 januari 2027 in werking.
- De Kamerbrief licht verder toe dat de uitzondering op artikel 10 Waadi voor intra-concern uitlenen in stand wordt gehouden. Dit is in lijn met een uitspraak van de Hoge Raad uit 2019. De Hoge Raad oordeelde in 2019 dat geen sprake is van strijd met het bestaande onderkruipersverbod als er enkel intra-concernuitlening wordt toegepast (dus vervangend eigen personeel).

- Daarbij is meegewogen dat 'tot uitgangspunt (moet) worden genomen dat een werkgever die eigen personeel inzet om de werkzaamheden van stakend personeel over te nemen, niet in strijd handelt met de eisen van goed werkgeverschap of onrechtmatig handelt, ook niet indien de werknemers die worden ingezet betere arbeidsvoorwaarden hebben en buiten het conflict staan en daarbij geen belang hebben.'
- Het uitgangspunt van SZW is dat een onderneming een gerechtvaardigd belang heeft om de gevolgen van een staking op te vangen met eigen personeel en dat dus de uitzondering op artikel 10 Waadi voor intra-concern uitlenen in stand blijft. De Arbeidsinspectie is van mening dat intra-concern uitlenen het effect van staken ondergraaft. Het is niet bekend hoe vaak intra-concern uitlenen wordt toegepast om bestaande werkzaamheden te kunnen laten uitvoeren.

Datum
20 juli 2026

Onze referentie
2026-

Overleg met sociale partners

- Het signaal van de Arbeidsinspectie is besproken in de Stichting van de Arbeid op 4 november 2025 en 12 maart 2026, en op 1 april 2026 in de Regiegroep. Er is geen overeenstemming tussen de sociale partners bereikt op het punt over intra-concern uitlenen.
 - Werknemersorganisaties vindende intra-concern uitlening problematisch. Zij zien dat als beperking van het stakingsrecht. Werknemersorganisaties wijzen er daarbij op dat bij intra-concern uitlening personeel wordt ingevlogen van het eigen concern, terwijl dat personeel geen binding heeft met de arbeidsvoorwaarden waarvoor wordt gestaakt. De werknemersorganisaties vinden dat het recht van werkwilligen niet opgaat bij intra-concern uitlenen. Het argument dat werkwilligen het recht hebben om, ook in andere delen van het concern, het bestaande werk op te vangen en hiervoor loon te ontvangen hebben we uit de Kamerbrief gehaald, omdat de vakbonden dit niet vonden opgaan bij intra-concern uitlenen.
 - Werkgeversorganisaties zien intra-concern uitlening niet als problematisch en benadrukken daarbij dat zij het stakingsrecht erkennen. Zij zien het als een belangrijke pijler onder het arbeidsrecht; passend bij een gezond stelsel van arbeidsverhoudingen. Daarbij geven de werkgeversorganisaties aan dat werkgevers binnen het eigen concern personeel moeten kunnen inzetten om de continuïteit van de onderneming te waarborgen; interne herschikking van eigen werknemers vinden zij wat anders dan commerciële terbeschikkingstelling en hoort daarom niet onder het onderkruipersverbod te vallen. Zij menen dat ondernemingen die stakingen met eigen personeel opvangen nog steeds de gevolgen van de staking ondervinden omdat de onderneming personeel weghaalt in andere delen van het concern.

Bijlagen

Volgnr.	Naam	Actie	Info
1	Kamerbrief Follow-up Wet aanpak schijnconstructies	Verzenden aan TK	
2	Bijlage 1: signaal-onderkruipersverbod NLA	Ter informatie. Niet verzenden	